

Kommunedelplan for Naturmangfold- Hørings svar

Det vises til kunngjøring fra Oppdal kommune sak 21/57 hvor det varsles oppstart av kommunedelplan for naturmangfold og utsendelse av planen til offentlig høring.

Arbeidet med naturmangfold er viktig og vi setter pris på muligheten til å bli involvert tidlig i planprosessen. Det er svært positivt at Oppdal kommune har søkt og fått innvilget økonomisk støtte fra Miljødirektoratet til å utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold. Dette er en plan som vil påvirke beslutninger i lang tid, det er derfor viktig at det settes av nok tid og ressurser til å skaffe et godt nok faktagrunnlag til å ta gode beslutninger. De bevilgede midlene kan dermed være i snaueste laget, så vi håper kommunen sikrer nok ressurser til at arbeidet kan utføres med en kvalitet som gjør at planen blir et godt fungerende verktøy.

Innspill til planprogrammet

Vårt viktigste anliggende er: *Planen må utformes slik at den gir effekt.*

Kap 2 Mål og rammer

Formålet om «å styrke arbeidet med naturmangfold i Oppdal» er vagt og vi ønsker en langt mer konkret målsetting. Hva menes egentlig med denne formuleringen? Videre kan det synes som det legges mer vekt på å sammenstille og løfte fram eksisterende kunnskap enn å sikre relevant ny kunnskap. Naturvernforbundet ønsker også her en tydeligere formulering, helst på en måte som gjør det mulig på en objektiv måte å vurdere i hvor stor grad hovedmålet og delmål er oppnådd.

Dersom denne planen skal kunne brukes aktivt i forbindelse med revidering av arealplan, som vedtatt i kommunens planstrategi, må tydelige mål formuleringer være på plass.

Høringsnotatets innledning om de internasjonale og nasjonale forpliktelsene er viktige og kan suppleres med FNs naturpanels siste rapporter og vedtak som kan komme i løpet av perioden hvor planen utarbeides.

Som høringsnotatet er inne på, har Norge allerede forpliktet seg til å nå Aichi-mål. Resultatene så langt er ikke tilfredsstillende, så det er viktig at kommunen sikrer et godt styringsverktøy som ivaretar bidrag til måloppnåelse lokalt. Dersom planen blir for svak på dette feltet, vil det bety langvarige og ressurskrevende prosesser i forbindelse med arealplaner og utbyggingsplaner senere.

Vi minner om Århuskonvensjonen som gir innbyggere og interessenter 1) rett til miljøinformasjon 2) rett til å vite 3) rett til å delta, samt 4) rett til å klage. Rett til å delta kan ivaretas på flere måter og vi oppfordrer til proaktiv deltakelse og ikke bare reaktivt, ved å besvare ferdige forslag, slik planen legger opp til.

Å sikre biologisk mangfold har høy prioritet hos Naturvernforbundet. Vi innehar mye kompetanse og bidrar gjerne aktivt underveis i arbeidet.

Sentrale lovverk

At Plan- og bygningsloven er sentral, er udiskutabel. Om den er viktigst, med de svekkelser som har kommet og er varslet, er derimot mer usikkert.

Vi ønsker å løfte opp Vannressurslova til å være en mer sentral lov i arbeidet. Vi minner også om prinsippene «føre var» og «forurensar betaler» (her i betydningen av den som ødelegger/endrer bevaringsverdig natur). Den norske allmenhetens oppfatning av at naturen er felles, til tross for ulike grunneierrettigheter, er også verd å ta med seg.

Som FN slår fast: Naturen har egenverdi, ikke kun når det har verdi for mennesker og økonomisk utvikling.

Kap 3 Utviklingstrekk og utfordringer

Vi støtter høringsnotatet i at fritidsboligutbygging, med tilhørende infrastruktur, er en stor utfordring for kommunen. Samferdselsutbygging, og da spesielt i tilknytning til E6 vil bli en stor utfordring. Her er det viktig at kommunen setter rammer og ikke godtar premisser som fire felt og 110 km/t før konsekvensutredning. Arealinngrep som følge av fire felt og 110 km/t er vesentlig større og mindre fleksible enn ved 2/3-felts løsninger med 90 km/t fartsgrense.

Vannressurser

Det er flott at vannressursene er i god stand. Planen må sikre at dette fortsetter også om det kommer ønsker om arealbruk som øker belastningene og farene for vannkvaliteten. Plast fra landbruket er også en utfordring, selv om det ikke er spesielt knyttet til arealspørsmål.

Kap 4 Viktige tema

Et viktig verktøy for Oppdal kommune kan bli arealbudsjett og arealregnskap. Det er bare gjennom å først kartlegge og deretter registrere endringer kommunen kan skaffe seg god oversikt. Flere kommuner har vedtatt mål om å bli arealnøytrale. Det er en utfordring vi også sender til Oppdal.

I denne delen av planen må det settes av tilstrekkelige ressurser til å kartlegge dagens situasjon. Arters tilsand hører inn under dette, men arbeidet må også inkludere de ulike naturtypene og økologiske systemene som finnes. Et slikt økologisk grunnkart vil være med å gjøre planen til et aktivt verktøy for å vurdere hvilke konsekvenser utbygging i ulike områder vil medføre.

I denne tilbakemeldingen går vi ikke inn i alle tema som er listet opp, men kommer med et par kommentarer.

Samlet belastning er svært viktig å holde oversikt over, og ikke bare ha som prinsipp. Det er vanskelig å se for seg å holde en slik oversikt uten et arealregnskap.

Kompenserende tiltak. Her trekkes naturrestaurering inn. Det er behov for restaurering helt uavhengig av videre utbygging og temaet bør derfor få egen omtale. Viktig at det settes grenser for hvordan kompenserende tiltak benyttes, slik at det ikke blir en enkel og billig løsning for utbyggere. Naturvernforbundet er spesielt kritisk til det som ser ut til å bre om seg med såkalt *flytting av matjord*. Kunnskapsgrunnlaget for å bruke jordflytting som kompenserende tiltak er svak og tiltaket må bare brukes når det er absolutt nødvendig å ta jordbruksarealer i bruk.

Annet:

Vi mener også at planen bør utformes slik at den blir lest. Den må være lettfattelig og konkret med gode relevante bilder fra Oppdal. Vi viser til Haugesund kommunes plan for naturmangfold som vi mener er en forbilledlig plan på den måten.

Vi tilbyr vår kompetanse i arbeidet og oppfordrer dere til å ta kontakt med oss, vi samarbeider dessuten med en rekke andre friluftsliv- og naturinteresserte organisasjoner. I norsk næringsliv har det blitt vanlig med trepartssamarbeid. Vi oppfordrer til samme tankesett når det gjelder natur og miljø. Med over 3200 medlemmer i Trøndelag er Naturvernforbundet en organisasjon med bred representasjon som, gjerne sammen med andre, kan inviteres inn i arbeidsgruppen.

Som høringsnotatet påpeker, har Oppdal kommune en rekke fritidsboliger – og ønskene om videre utbygging synes å være stort, sett ut fra antallet saker som berører hytteutbygging i en eller annen fase. Det videre arbeidet med planen bør derfor inneholde en framgangsmåte for hvordan hensyn til kommunens innbyggere, nåværende fritidsboligeiere og mulige framtidige fritidsboligeiere skal håndteres og balanseres. I tillegg til at nye områder til fritidsboliger får effekt på naturen, påvirker det også naturopplevelsen for dem som allerede har fritidsbolig i kommunen, men som ikke har innbyggerrettigheter i kommunen, samt for innbyggerne.

Lykke til med det videre arbeidet!

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet i Trøndelag

Magne Vågsland
leder

